

КАФЕДРА ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра фінансового менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри фінансового менеджменту
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(Протокол № 6/1 від 24.01.2023 р.)
Завідувач кафедри _____ Ситник Н.С.

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«Фінанси підприємств»,
що викладається в межах ОПШ
«Фінанси, митна та податкова справа»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів із спеціальності
072 Фінанси, банківська справа та страхування

Львів 2023р.

Назва дисципліни	ФІНАНСИ ПІДПРИЄМСТВ
Адреса викладання дисципліни	вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу, Кафедра фінансового менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування», Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Освітня програма «Фінанси, митна та податкова справа»
Викладачі дисципліни	Смолінська Софія Дмитрівна – доцент кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка, д.е.н., професор
Контактна інформація викладачів	sofiya.smolinska@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Четвер: 14.00-15.00 год. (вул. Коперника, 3, ауд. 307) АБО Консультації в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Он-лайн консультації-(вівторок 16 ⁰⁰ -17 ⁰⁰) через Teams, Skype, Viber, Telegram або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	Сторінка кафедри фінансового менеджменту →Методичні матеріали https://financial.lnu.edu.ua/department/finansovoho-menedzhmentu
Інформація про дисципліну	Нормативна навчальна дисципліна
Мета дисципліни	<p>Предметом дисципліни «Фінанси підприємств» є система фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі поточної та інвестиційної діяльності суб'єктів підприємництва.</p> <p>Метою вивчення дисципліни «Фінанси підприємств» є формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів підприємництва, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності.</p> <p>Завдання дисципліни «Фінанси підприємств» полягає у:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння основних принципів залучення, формування та використання фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва; - оволодіння навичками самостійного здійснення аналізу формування та використання фінансових ресурсів суб'єкта підприємництва.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%FO. 2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/436-15. 3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Верховна Рада України

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
5. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>.
 6. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
 7. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>.
 8. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 01.07.2014 № 1555-VII // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>.
 9. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>.
 10. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11 вересня 2003 р. № 1160-IV // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1160-15>.
 11. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI // Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
 12. Аранчій В. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. / В. І. Аранчій, В. Д. Чумак, Л. В. Бражник. – Полтава: РВ ПДАА, 2018. – 350 с.
 13. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К.: Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
 14. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. / І.М.Бойчик. – К.: Кондор - Видавництво, 2016. – 378 с.
 15. Гриценко Л. Л. Фінанси підприємств. Практикум : навч. посіб. / Л. Л. Гриценко, О. В. Дейнека, І. М. Боярко. – К., 2014. – 284 с.
 16. Добрава Н. В. Основи бізнесу : навч. посіб. / Н. В. Добрава, М. М. Осипова, М. О. Бондаренко. – Одеса, 2018. – 305 с.
 17. Економіка підприємства: навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. – Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2011. – 208 с.
 18. Конкурентоспроможність національної економіки: фіскальні важелі та стимули : кол. моногр. / [Ситник Н.С., Стасишин А.В.]; під заг. ред. д.е.н. Ситник Н.С. – Львів : «Сполом», 2017. – Ч.2. – 512 с.
 19. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 200 с.
 20. Непочатенко О. О. Фінанси підприємств: підручник / О. О. Непочатенко, Н. Ю. Мельничук. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 504 с.
 21. Петренко Н.О. Управління проектами [текст] навчальний посібник. / Н.О. Петренко, Л.О. Кустрич, М.О. Гоменюк. – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 244 с
 22. Структурні перетворення в Україні : передумови модернізації економіки / А. П. Павлюк, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська [та ін.]; за ред. Я. А.. Жаліла. – К. : НІСД, 2012. – 104 с.
 23. Філіна Г. І. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. Г. І. Філіна. – К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. – 424 с.
 24. Безугла Т.В. "Економічна стійкість" та "Фінансова стійкість" / Т.В. Безугла // Молодий вчений. – 2014. – № 3(06). – С. 32-34.

25. Велика О. Ю. Основні види та організаційні форми підприємств в Україні [Електронний ресурс] / О. Ю. Велика // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. Електронне наукове фахове видання. – 2018. – Вип. 3 (14). – Режим доступу: <http://easterneurope-ebm.in.ua>.
26. Вознюк А.О. Фінансова стійкість та її значення для економічного розвитку і безпеки підприємства / А.О. Вознюк // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(1). – С. 164-169.
27. Волкова Н. І. Альтернативні джерела фінансування малого та середнього підприємництва в Україні / Н. І. Волкова, А. О. Саржевська // Фінанси, облік, банки. – 2018. – № 1 (23). – С. 39–47.
28. Гончарова В. Г. Механізми державної фінансово-кредитної підтримки розвитку малого підприємництва. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/index.php?operation=1&iid=254>
29. Дем'янчук М. А. Напрями формування джерел фінансового забезпечення сталого розвитку підприємства / М. А. Дем'янчук, В. В. Станкова // Молодий вчений. – 2017. – № 5. – С. 561–567.
30. Дзюба С. Г. Монопольний характер організаційно-правових форм об'єднання підприємств / С. Г. Дзюба // Зовнішня торгівля : економіка, фінанси, право. – 2012. – № 2. – С. 109–119.
31. Забарна Е. М. Сучасні тенденції фінансування розвитку підприємств / Е. М. Забарна, М. В. Кула // Науковий вісник Сумського державного університету. Серія : Економіка. – 2013. – №. 2. – С. 64–72.
32. Заяць Р. В. Форми господарювання та підприємницька діяльність / Р. В. Заяць // Економіка, фінанси, менеджмент : актуальні питання науки і практики. – 2015. – № 2. – С. 60–67.
33. Зорінець П.І. Економічна стійкість та фінансова безпека підприємства в умовах нестабільності ринку / П.І. Зорінець // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 9. – С. 148-152.
34. Ігнатишин М.В. Фінансова стійкість підприємства як гарантія забезпечення платоспроможності / М.В. Ігнатишин, О.В. Алтухова // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. – 2014. – Вип. 2. – С. 104-112.
35. Ковальова О. М. Сучасні форми фінансування діяльності підприємств / О. М. Ковальова, В. В. Кірсанова // Інноваційна економіка : теоретичні та практичні аспекти : монографія / за ред. К. В. Ковтуненко. – Херсон: Гринь Д. С., 2017. – Вип. 2. – С. 318–343.
36. Король В.А. Фінанси підприємств: навчальний посібник [Електронний ресурс] / В.А. Король. - Режим доступу: <http://publib.if.ua/book/55>.
37. Курганський К.С. Фінансова стійкість підприємства: застосування апарату нечіткої логіки для прогнозування банкрутства / К.С. Курганський // Моделювання та інформаційні системи в економіці. – 2011. – Вип. 85. – С. 185-199.
38. Мельник М.І. Формування бізнес-середовища України в умовах інституційних трансформацій : монографія / М.І. Мельник. – Львів : ІРД НАН України, 2012. – 568 с.
39. Носань Н. С. Альтернативні форми фінансування суб'єктів малого підприємництва : перспективи використання в Україні / Н. С. Носань, В. Г. Мартінович // Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство». – 2019. – Вип. 20. – С. 338–345.
40. Оксенюк К. І. Фінансове забезпечення розвитку малого підприємництва в Україні / К. І. Оксенюк // Молодий вчений. – 2017. – № 7. – С. 440–443.
41. Островська О. А. Нові форми фінансування бізнесу в Україні / О. А. Островська // Фінанси, облік і аудит. – 2016. – Вип. 1 (29). – С. 174–187.
42. Слав'юк Р.А. Фінанси підприємств: підручник [Електронний ресурс] / Р.А. Слав'юк
Режим доступу: <http://pidruchniki.ws/15840720> /finansi/finansi_pidpriyemstvslavyuk_pa.

<p>Обсяг курсу</p>	<p>Аудиторні години: 80 годин з них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції 32 години - семінарські/практичні заняття 48 годин - самостійна робота 50 годин - індивідуальна робота 20 годин
<p>Компетентності та програмні результати навчання</p>	<p style="text-align: center;">Загальні компетентності (ЗК)</p> <p>ЗК01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК03 Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК04 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК010 Здатність працювати у команді</p> <p>ЗК012 Здатність працювати автономно</p> <p>ЗК014 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)</p> <p>СК04 Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач</p> <p>СК05 Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку</p> <p>СК06 Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування</p> <p>СК07 Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.</p> <p>СК09 Здатність здійснювати ефективні комунікації</p> <p>СК011 Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку</p> <p>СК012 Здатність застосовувати теоретичний та методичний інструментарій для удосконалення механізму реалізації бюджетної політики, оцінки фінансової спроможності територіальних громад, інноваційних методів організації фінансових відносин суб'єктів господарювання та використання набутих знань при управлінні фінансами у різних галузях економіки</p> <p style="text-align: center;">Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної (ПР)</p> <p>ПРН3 Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури</p> <p>ПРН5 Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна, податкова системи, митна система, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).</p> <p>ПРН14 Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів</p> <p>ПРН16 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати</p> <p>ПРН20 Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення</p> <p>ПРН25 Вміння використовувати сучасний методичний інструментарій для</p>

	діагностики фінансового стану підприємств, установ і організацій за видами діяльності, формами власності з метою прийняття ефективних управлінських рішень
Ключові слова	Підприємство, фінанси, грошові кошти, прибуток, основні та оборотні фонди, оборотні кошти, інвестиції, інновації, ціни, собівартість, рентабельність, банкрутство.
Формат курсу	Очний. Проведення лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій.
Теми	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва 2. Грошові розрахунки суб'єктів підприємництва 3. Грошові надходження суб'єктів підприємництва 4. Формування та розподіл прибутку 5. Оподаткування суб'єктів підприємництва 6. Оборотні кошти суб'єктів підприємництва 7. Кредитування суб'єктів підприємництва 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів 9. Оцінка фінансового стану суб'єктів підприємництва 10. Фінансове планування 11. Фінансова санація та банкрутство
Підсумковий контроль, форма	Поточний контроль/ екзамен
Пререквізити	"Мікроекономіка", "Фінанси", "Гроші і кредит", "Статистика".
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: навчальна дискусія, лекції-візуалізації, семінари-дискусії, мозковий штурм, імітаційна ділова гра, захист кейсів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекція (оглядова/тематична); - семінарські/практичні (презентація/дискусія /метод кейс-стаді/робота в малих групах).
Опитування	Опитування проводиться на семінарських/практичних заняттях у вигляді есе, вирішення кейсу, тестових завдань, доповідей та презентацій.
Питання до екзамену	<ol style="list-style-type: none"> 1. Місце фінансів підприємств в фінансовій системі країни. 2. Характеристика фінансів підприємств як економічної категорії. 3. Джерела формування фінансових ресурсів підприємств. 4. Фонди грошових коштів підприємства. 5. Особливості формування статутних капіталів підприємств різних організаційно-правових форм. 6. Організація та управління фінансами підприємства. 7. Економічний зміст та види грошових розрахунків підприємств. 8. Принципи організації безготівкових розрахунків підприємств. 9. Характеристика рахунків, що відкриваються підприємствам у банках. 10. Порядок відкриття поточного рахунку. 11. Розрахунки за допомогою пластикових карток. 12. Види санкцій за порушення розрахунково-платіжної та касової дисципліни. 13. Розрахунок доходу (виручки) від реалізації продукції підприємства. 14. Розрахунок чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (робіт, послуг) підприємства. 15. Розрахунок фінансових результатів підприємства та їх відображення у фінансовій звітності. 16. Оцінка рентабельності продукції, капіталу підприємства. 17. Визначення податку на прибуток підприємства. 18. Визначення показників розподілу чистого прибутку підприємства. 19. Принципи побудови податкової системи.

	<p>20. Основні податки, що сплачують підприємства, 21. Аналіз ефективності використання обігових коштів, 22. Розрахунок показників ефективності використання обігових коштів підприємства. 23. Методика оцінки основних фондів. 24. Характеристика капітальних вкладень на відтворення основних фондів, 25. Активи балансу та їх ліквідність, 26. Розрахунок показників рентабельності, 27. Експрес-аналіз фінансового стану підприємства, 28. Деталізований аналіз фінансового стану підприємства, 29. Показники фінансового стану підприємства, 30. Сутність фінансової стратегії підприємства та етапи її розробки. 31. Завдання і принципи фінансового планування на підприємствах. 32. Методи визначення фінансових потреб підприємства, 33. Сутність банкрутства підприємств і його санація, 34. Стан економіки та підприємств України, 35. Критерії банкрутства підприємств, 36. Проблеми фінансового оздоровлення підприємств</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для комунікації та опитувань, виконання домашніх завдань, виконання завдань самостійної роботи, проходження тестування (поточний, підсумковий контроль) і програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Microsoft Teams, Microsoft Forms, Zoom, Moodle, Microsoft Outlook.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; - самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу; - індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначеного викладачем завдання і терміну; - ліквідація заборгованості відбувається протягом 2 тижнів після встановленого терміну у дні визначені викладачем. При цьому оцінка знижується на 10 % (якщо заборгованість не була обумовлена поважними причинами), а якщо заборгованість виникла з поважних причин (напр., по хворобі студента) - зниження оцінки не передбачається; - здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за екзамен автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру такі здобувачі набрали від 90-100 балів; - здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свій рейтинг лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії. <p>Політика щодо академічної доброчесності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує за заняття 0 балів і зобов'язаний відпрацювати таке заняття; - під час роботи над завданнями, користуючись Інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації студент зобов'язаний вказати джерело, використане під час виконання завдання; - усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%; - у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання, які передбачені даним силабусом;

- списування під час виконання завдань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв);

- мобільні пристрої можуть бути використані лише із дозволу викладача.

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять) є обов'язковим компонентом відвідування;

- за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в дистанційному режимі. за погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультації викладача;

- студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті;

- студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за таким співвідношенням:

- практичні (семінарські)/самостійні/індивідуальна робота – 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість – **50 балів:**

практичні (семінарські)/самостійні – 30 балів;

індивідуальна робота – 10 балів

самостійна робота – 10 балів.

- екзамен – 50% семестрової оцінки.

Максимальна кількість – **50 балів**

Підсумкова максимальна кількість – **100 балів.**

Таблиця оцінювання знань та компетентностей студентів

Поточний контроль**						Самостій- на робота студента	Індиві- дуальна робота студента*	Екз аме н	Разом
Теми/бали									
Теми 1-4	Теми 6-7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11				
5	5	5	5	5	5	10	10		
30								50	
50								100	

*індивідуальну роботу приймає лектор

**поточний контроль приймають викладачі, які проводять семінарські/практичні заняття.

**Критерії
оцінювання**

СТРУКТУРА КУРСУ

Назва теми, опис теми, завдання для самостійної роботи	Формування компетентностей	Результати навчання	Форма заняття/ години	Література	Термін виконання
<p>Тема 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва <i>Суть фінансів підприємств.</i> Сфери фінансових відносин підприємств. Фінансові відносини між підприємствами, їх підрозділами, з державою, з власниками та робітниками. Функції фінансів підприємств. <i>Фінансові ресурси підприємств.</i> Внутрішні та зовнішні джерела формування фінансових ресурсів підприємств. Власні, позикові і залучені кошти. Державне регулювання формування фінансових ресурсів підприємств. Грошові фонди підприємств. Фінансове забезпечення відтворення витрат</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 1. Основи фінансів суб'єктів підприємництва Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо основ фінансів суб'єктів підприємництва. План семінару: 1. Фінанси суб'єктів підприємництва у загальній системі фінансів, їх сутність 2. Функції фінансів суб'єктів підприємництва і їх характеристика 3. Фінансові ресурси суб'єктів підприємництва 4. Фінансові відносини та фінансова діяльність суб'єктів підприємництва 5. Фінансова робота суб'єктів підприємництва: її зміст, завдання та організація 6. Управління фінансами суб'єктів підприємництва Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Семінарське заняття 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 2. Грошові розрахунки підприємств <i>Грошовий оборот і система розрахунків на підприємстві.</i> Поняття грошового обігу підприємств. Порядок пред'явлення підприємствами претензій по розрахунках. Економічні і фінансові санкції в системі грошових розрахунків і платежів. <i>Готівкові розрахунки.</i> Сутність готівково-грошових розрахунків. Переваги й недоліки готівкових розрахунків. Сфера застосування готівково-грошових розрахунків</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>підприємств. <i>Безготівкові розрахунки.</i> Сутність безготівкових розрахунків. Їх переваги й недоліки. Сфера застосування безготівкових розрахунків підприємств. Поточний, бюджетний, кредитний, депозитний рахунки.</p>					
<p align="center">Тема 2. Грошові розрахунки суб'єктів підприємництва</p> <p>Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо здійснення грошових розрахунків суб'єктами підприємництва.</p> <p>План семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грошові розрахунки в діяльності підприємства та їх організація. 2. Готівкові і безготівкові операції та розрахунки. 3. Види банківських рахунків та порядок їх відкриття. 4. Характеристика форми безготівкових розрахунків. 5. Економічна відповідальність за несвоєчасне здійснення розрахунків. <p>Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>	<p align="center">ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p align="center">ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p align="center">Семінарське заняття 4 год.</p>	<p align="center">Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p align="center">Згідно з розкладом</p>
<p align="center">Тема 3. Грошові надходження підприємств</p> <p><i>Характеристика та склад грошових надходжень підприємств.</i> Поняття грошових надходжень підприємств. Основні види грошових надходжень та їх характеристика.</p> <p><i>Доходи підприємств.</i> Доход від реалізації продукції, інші операційні доходи, доход від участі в капіталі, інші фінансові доходи, інші доходи, надзвичайні доходи. Фактори, що впливають на величину виручки. Види цін у ринковій економіці: фіксовані, регульовані, вільні, оптові, роздрібні. Структура ціни на продукцію. Розподіл виручки від реалізації продукції. Формування валового і чистого доходу.</p> <p><i>Витрати підприємств.</i> Характеристика складу собівартості реалізованої продукції; витрат, пов'язаних із операційною діяльністю, але тих, які не включаються до собівартості реалізованої продукції; фінансових витрат; інших витрат; надзвичайних витрат. Економічні елементи витрат.</p>	<p align="center">ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p align="center">ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p align="center">Лекція 2 год.</p>	<p align="center">Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p align="center">Згідно з розкладом</p>
<p align="center">Тема 3. Грошові надходження суб'єктів підприємництва</p> <p>Мета практичного заняття: виробити практичні навички формування грошових надходжень суб'єктів підприємництва.</p> <p>План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення</p>	<p align="center">ЗК01; ЗК03; ЗК010; ЗК012; ЗК014; СК04; СК05; СК06;</p>	<p align="center">ПРН3; ПРН5; ПРН14; ПРН16;</p>	<p align="center">Семінарське заняття 6 год.</p>	<p align="center">Список основної літератури, Інтернет</p>	<p align="center">Згідно з розкладом</p>

<p>загальних результатів практичного заняття. Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання задач та вправ, обговорення виконаних завдань, тестування тощо</p>	<p>СК07; СК09; СК011; СК012</p>	<p>ПРН20; ПРН25</p>		<p>ресурси</p>	
<p>Тема 4. Формування та розподіл прибутку <i>Економічний зміст прибутку та його функції.</i> Поняття прибутку. Функції прибутку. Зовнішні фактори, які впливають на прибуток підприємств. Основні та неосновні фактори, які впливають на прибуток підприємств. <i>Види прибутку і порядок його формування.</i> Поняття чистого прибутку. Основні напрямки використання чистого прибутку. Фонди грошових коштів підприємства, що утворюються за рахунок чистого прибутку. Поняття нерозподілений прибуток і його використання. <i>Управління розподілом прибутку.</i> Економічний зміст і значення розподілу прибутку. Розподіл прибутку між державою і суб'єктами господарювання. Методи регулювання прибутку підприємства на основі діючих правил організації бухгалтерського обліку. Методи планування прибутку від реалізації продукції. Сплата дивідендів.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 4. Формування та розподіл прибутку Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал та виробити практичні навички обґрунтування доцільності інвестиційного проекту. План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття. Форми контролю знань – презентація виконаних завдань, розв'язання задач та вправ, обговорення виконаних завдань, тестування тощо.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК010; ЗК012; ЗК014; СК04; СК05; СК06; СК07; СК09; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14; ПРН16; ПРН20; ПРН25</p>	<p>Семінарське заняття 6 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 5. Оподаткування підприємств <i>Суть, види та функції податків.</i> Сутність оподаткування підприємств і податкова система. Сутність податків і їх функції. <i>Складові загальної системи оподаткування бізнесу.</i> Система оподаткування підприємства її становлення в Україні. Чинний порядок оподаткування прибутку. Платежі за ресурси. Непрямі податки, які сплачують підприємства. Вплив непрямих податків на фінансово-господарську діяльність підприємств. <i>Спрощена система оподаткування бізнесу.</i> Сутність та особливості спрощеної системи оподаткування бізнесу. Групи</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

бізнесу, які підлягають спрощеній системі оподаткування.					
<p>Тема 5. Оподаткування суб'єктів підприємництва Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо оподаткування суб'єктів підприємництва та формування і використання оборотних коштів. План семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність оподаткування суб'єктів підприємництва і податкова система. 2. Пряме оподаткування підприємств. 3. Податок на прибуток. 4. Плата за землю 5. Податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів <p>Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>	ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012	ПРН3; ПРН5; ПРН14	Семінарське заняття 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Згідно з розкладом
<p>Тема 6. Оборотні кошти підприємств <i>Оборотні активи: сутність, склад і структура.</i> Сутність і основи організації обігових коштів. Склад і структура обігових коштів. Класифікація і принципи організації обігових коштів. Визначення потреби в обігових коштах. <i>Джерела формування оборотних активів.</i> Власні джерела формування обігових коштів. Використання банківських кредитів для формування обігових коштів. <i>Нормування оборотних активів.</i> Нормування обігових коштів для створення виробничих запасів. Розрахунок обігових коштів економічним методом. <i>Показники ефективності використання оборотних активів підприємств.</i> Показники стану використання обігових коштів. Вплив розміщення обігових коштів на фінансовий стан підприємств.</p>	ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012	ПРН3; ПРН5; ПРН14	Лекція 2 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Згідно з розкладом
<p>Тема 6. Оборотні кошти суб'єктів підприємництва Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо оподаткування суб'єктів підприємництва та формування і використання оборотних коштів. План семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оборотні активи: сутність, склад і структура 2. Організація оборотних активів. Методи розрахунку нормативів оборотних активів підприємств 3. Нормування оборотних активів 4. Розрахунок нормативу оборотних активів економічним методом 	ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012	ПРН3; ПРН5; ПРН14	Семінарське заняття 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Згідно з розкладом

<p>5. Джерела формування оборотних активів 6. Показники стану використання оборотних активів підприємств 7. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних активів</p> <p>Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>					
<p>Тема 7. Кредитування підприємств <i>Особливості кредитування підприємств.</i> Необхідність збалансування матеріальних і фінансових ресурсів – основа залучення кредитів. Форми кредитів, які використовуються в господарській діяльності підприємств. Принципи кредитування. <i>Сутність та особливості банківського кредитування підприємств.</i> Класифікація банківських кредитів. Зміст фінансової роботи з залучення банківського кредиту. Перелік документів, які готує суб'єкт господарювання для отримання банківського кредиту. Оцінка кредитоспроможності суб'єктів підприємництва банком. Форми забезпечення повернення банківського кредиту. Порядок погашення банківського кредиту. <i>Комерційний кредит: суть та особливості.</i> Сутність комерційного кредиту, його переваги та недоліки у порівнянні з банківським кредитом. Відповідальність сторін за порушення умов кредитного договору.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 7. Кредитування суб'єктів підприємництва Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо особливостей підготовки проектно-кошторисної документації та проведення експертизи проекту. План семінару: 1. Необхідність і сутність кредитування суб'єктів підприємництва. 2. Банківське кредитування суб'єктів підприємництва. 3. Порядок надання банківського кредиту. 4. Погашення банківського кредиту. 5. Небанківське кредитування суб'єктів підприємництва. Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Семінарське заняття 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів <i>Суть, склад і оцінка основних засобів та інших необоротних активів підприємства.</i> Сутність основних засобів</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011;</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>Список основної літератури,</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>та їх відтворення. Показники стану та ефективності використання основних засобів.</p> <p><i>Амортизаційна політика та її вплив на формування фінансових ресурсів підприємства.</i> Знос і амортизація основних засобів. Сутність і склад капітальних вкладень. Джерела і порядок фінансування капітальних вкладень. Фінансування ремонту основних засобів.</p> <p><i>Показники забезпечення, стану й ефективності використання основних засобів підприємства.</i> Показник фондомісткості виробництва. Показник фондоозброєності праці. Коефіцієнт реальної вартості основних виробничих засобів у вартості майна підприємства.</p>	СК012			Інтернет ресурси	
<p>Тема 8. Фінансове забезпечення відтворення основних засобів</p> <p>Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо особливостей підготовки проектно-кошторисної документації та проведення експертизи проекту.</p> <p>План семінару:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необоротні активи: сутність, склад і структура. 2. Відтворення необоротних активів суб'єктів підприємництва. 3. Амортизація основних засобів та методи її нарахування. 4. Сутність і склад капітальних вкладень. 5. Ремонт основних засобів та його фінансування. 6. Оцінка стану та використання необоротних активів суб'єктів підприємництва. <p>Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>	ЗК01; ЗК03; ЗК010; ЗК012; ЗК014; СК04; СК05; СК06; СК07; СК09; СК011; СК012	ПРН3; ПРН5; ПРН14; ПРН16; ПРН20; ПРН25	Семінарське заняття 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Згідно з розкладом
<p>Тема 9. Оцінка фінансового стану підприємств</p> <p><i>Поняття фінансово-майнового стану підприємства, мета і завдання його дослідження.</i> Сутність фінансового стану підприємства необхідність його аналізу. Показники, що характеризують фінансовий стан підприємств.</p> <p><i>Поняття та методи оцінки фінансово-майнового стану підприємства.</i> Сутність, мета, завдання та функції фінансового аналізу. Види фінансового аналізу. Принципи фінансового аналізу. Методи фінансового аналізу та їх інструментарій. Інформаційне забезпечення оцінки фінансового стану підприємств. Користувачі результатів аналізу фінансового стану. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств.</p>	ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012	ПРН3; ПРН5; ПРН14	Лекція 4 год.	Список основної літератури, Інтернет ресурси	Згідно з розкладом

<p>Оцінка фінансової стійкості підприємств. <i>Інтегральна оцінка фінансово-майнового стану підприємства.</i> Комплексна оцінка фінансового стану підприємств. Напрями діагностики фінансового стану та їхнє нормативне забезпечення. Засоби цифровізації для оцінки фінансового стану підприємств</p>					
<p>Тема 9. Оцінка фінансового стану суб'єкта підприємництва Мета практичного заняття: закріпити теоретичний матеріал та виробити практичні навички обчислення потреби у фінансуванні проекту План практичного заняття: оголошення теми і мети проведення заняття, тестовий контроль та розв'язування задач, підведення загальних результатів практичного заняття. Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК010; ЗК012; ЗК014; СК04; СК05; СК06; СК07; СК09; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14; ПРН16; ПРН20; ПРН25</p>	<p>Семінарське заняття 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 10. Фінансове планування <i>Зміст та основні принципи планувань діяльності підприємства.</i> Фінансове планування як процес визначення потреби підприємств у фінансових ресурсах. Принципи фінансового планування. Методи фінансового планування. Інформаційна база фінансового планування. <i>Стратегічні та тактичні цілі діяльності підприємства.</i> Фінансова стратегія підприємств. Формування цілей фінансової стратегії і встановлення системи цільових фінансових показників. <i>Методи планування окремих показників господарсько-фінансової діяльності.</i> Зміст і структура фінансового плану. Розрахунок основних показників фінансового плану. Необхідність оперативного фінансового планування.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 2 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 10. Фінансове планування Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо особливостей управління проектними ризиками та контролю за реалізацією проекту. План семінару: 1.Зміст, завдання та методи фінансового планування. 2.Види фінансового планування та їх характеристика. 3.Фінансовий план підприємства та порядок його складання. 4.Оперативне фінансове планування. 5.Фінансовий контроль на підприємстві.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК010; ЗК012; ЗК014; СК04; СК05; СК06; СК07; СК09; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14; ПРН16; ПРН20; ПРН25</p>	<p>Семінарське заняття 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

<p>Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>					
<p>Тема 11. Фінансова санація та банкрутство <i>Сутність фінансової санації підприємств.</i> Фінансова санація, її економічний зміст та порядок проведення. Фінансова криза на підприємстві. Класична модель фінансової санації. Санаційний аудит. План санації. Фінансові джерела санації підприємства. Форми фінансової санації. Державна фінансова підтримка санації підприємства. <i>Сутність банкрутства підприємств.</i> Необхідність, функції та завдання інституту банкрутства підприємств. Порядок оголошення підприємства банкрутом. Мирова угода. Санація шляхом реорганізації. Приховане, фіктивне та зумисне банкрутство.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК012; ЗК014; СК05; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14</p>	<p>Лекція 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>
<p>Тема 11. Фінансова санація та банкрутство Мета семінарського заняття: закріпити теоретичні знання щодо особливостей управління проектними ризиками та контролю за реалізацією проекту. План семінару: 1. Фінансова криза на підприємстві. 2. Економічна сутність санації підприємства. 3. Санаційний аудит та порядок його проведення. 4. Порядок проведення санації підприємств. 5. Реструктуризаційні зміни на підприємстві. 6. Банкрутство та ліквідація підприємства. Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; тестування.</p>	<p>ЗК01; ЗК03; ЗК010; ЗК012; ЗК014; СК04; СК05; СК06; СК07; СК09; СК011; СК012</p>	<p>ПРН3; ПРН5; ПРН14; ПРН16; ПРН20; ПРН25</p>	<p>Семінарське заняття 4 год.</p>	<p>Список основної літератури, Інтернет ресурси</p>	<p>Згідно з розкладом</p>

